

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Slovinci in narodno-socialistični begunci

Avstrijski in po njem seveda italijanski tisk — saj človek nikoli ne ve, ali piše to italijanski po želji Avstrije, ali avstrijski po želji Italije — še vedno ne neha napadati naše države in ji podtikati laži najgorostasnejše vrste, da podpira avstrijske narodnosocialistične begunce s temnimi nameni akcije proti sedanjemu stanju v naši severni sosedbi. Pri tem se spravljamo v zvezo tudi mi Slovenci in večkrat se imenuje celo naš Maribor kot nekakšno središče nekakšne temne akcije. Nič ni zaleglo, da sta tako Jevtič kakor Schuschnigg izrekla v tem oziru trezne besede, kakor tudi ne, da je graška »Tagespost« s pogumom povedala resnico, da so slovenske in sploh jugoslovanske oblasti zelo objektivne in rigorozne pri postopanju z begunci in njihovimi zadevami, ter ne kršijo nikjer načel korektnosti, ki jo zahteva mednarodno zadržanje nardam sosedbi Avstriji. Priznanje je pa izrekla »Tagespost« tudi sploh Slovincem, kar moramo še posebej omeniti in poudariti.

Zaradi tega se nam zdi pač nujno potrebno povedati čisto odkrito, kakšno more biti in kakšno je naše slovensko in po tem tudi sploh jugoslovansko stališče do narodnosocialističnih begunccev in vse te akcije sploh. V Avstriji menda pač še niso pozabili, zlasti pa ne v Gradcu in Celovcu, da smo se Slovenci borili vseh šestnajst let po svetovni vojni za to, da odstranimo posledice, ki jih je ustvarilo potujčevanje naše slovenske zemlje na bivšem Štajerskem po pokojni habsburški monarhiji, zlasti pa, da očistimo to ozemlje nemčurstva. Prav tako pa tudi nismo nikoli za trenutek pozabili, da je ostalo po razmejitvi v Avstriji še najmanj 120.000 naših slovenskih bratov! To dvojje nam je vedno narekovalo, nam narekuje in nam bo narekovalo stališče do vseh nemških gibanj v Avstriji in preko njene meje na našem ozemlju! O hitlerjevstvu smo, čim se je pojavilo, povedali zelo nedvoumno, da ga na naših tleh med našo nemško diasporo ne moremo in nečemo trpeti. V njem smo upravičeno videli obnovitev nacionalne prepotence in agresivnosti naših Nemcev in nemčurjev, zato je logično, da bi videli tako obnovitev in stopnjevanje tudi v vsaki, kakršnikoli akciji narodnosocialističnih begunccev na naših tleh. In že to more povedati vsaj Avstriji in vsemu svetu, da smo obmejni Slovenci neskončno daleč od tega, da bi se navduševali za kakšno tako akcijo z njimi proti komurkoli!

Mimo vsega tega pa vemo pač predobro, da so bili na Štajerskem in še posebej na Koroškem glavni hujskači proti Slovincem in Jugoslaviji ter proti našim bratom v Avstriji v glavnem prav ljudje, ki so sedaj zbrani kot narodnosocialistični begunci v Varaždinu in drugod. Mnogo jih je med njimi, in našli bi lahko imena, ki so bili naši z akleti sovražniki in tega svojega sovražstva najbrže tudi še sedaj niso resnično spremenili, vsaj iskreno ne. Tako naivni pa Slovenci vendarle nismo, da bi verjeli eventualnim njihovim spokorniškim besedam. Navsezadnje pa smo Slovenci in Jugoslovani tudi mednarodnopolitično še vedno vezani na Francijo in ni naša navada, da bi svoje zaveznike in prijatelje zahrbtno izdajali, kakor to radi delajo sedanjí južni »zaščitniki« Avstrije. Dokler smo zvezani s Francijo s trdnimi vezmi, smo ji zvesti, ako pa ta zvestoba ne bi bila več mogoča, bi te vezi

Za sprejem Rusije še ni potrebne večine Sporazum glede povabila, ki pa nima zadosti podpisov — Rusija se mora obvezati, da bo spoštovala temeljna človečanska načela

ZENEVA, 13. septembra. Po dolgih prizadevanjih in posvetovanjih se je nazadnje le posrečilo najti formulo povabila sovjetski Rusiji za vstop v Društvo narodov. Tekst povabila je sestavljen tako, da v njem ni govora o tem, ali mora sovjetska Rusija izpolniti vse pogoje, ki jih predpisuje pakt Društva narodov, ali ne. Čim pa je bilo to doseženo, so se pojavile zopet nove težkoče. Povabilo je namreč podpisalo samo 31 držav od 52, ki so zastopane na sedanjem zasedanju. Manjkajo tako vsaj še štirje podpisi, da bi bila dosežena dvetretjinska večina. Podpis so odrekle mimo Švice tudi raz-

ne druge države, ki doslej še niso de iure priznale sovjetske Rusije, med njimi zlasti Avstralija, Čile, Argentina, Venezuela itd. Te države izjavljajo, da mora sovjetska Rusija, preden bodo razpravljale o sprejemu, podati obvezno izjavo, da bo spoštovala vse obveznosti, ki jih nalaga članstvo Društvu narodov. Zanimivo pa je tudi stališče delegata poljske vlade Chodzka, ki je včeraj na seji takozvanega Nansenovega odbora za podpiranje političnih begunccev zelo ostro, dasi le indirektno napadel sovjetsko Rusijo z besedami: »Bojim se, da bodo v Društvo narodov prišle tudi take države, zaradi

katerih bo treba v pakt postaviti nove točke o temeljnih principih človečanskih pravic.« S tem je očito mislil sovjetsko Rusijo. Glavno vprašanje je torej, kakor se vidi sedaj to, kako se bo Rusija obvezala spoštovati razna načela mednarodne politike in kulturne dolžnosti, na primer odplačevanje dolgov, spoštovanje narodnih manjšin, verske svobode itd. Vse to so vprašanja, ki zadevajo v glavnem le sovjetsko politiko. Po vsem tem je čisto gotovo, da bo poteklo še nekaj dni, preden bo vprašanje sprejema sovjetske Rusije v Društvo narodov dokončno rešeno.

Francija za pogajanja z Nemčijo

FRANCOSKI TISK PIŠE, DA JE VZHODNI PAKT POKOPAN, VLADA PA BAJE ŠE MISLI NA POGAJANJA.

PARIZ, 13. septembra. Francoski tisk še vedno komentira nemški odgovor na predlog za sklenitev vzhodnega pakta, vendar ugotavlja večina listov čisto odkrito, da je vsaj zaenkrat upanje na ugodno rešitev tega načrta pokopano. »Matin« piše, da je nemški odgovor spravil Društvo narodov v neprijeten položaj, a radikalni »L'Oeuvre« je prepričan, da francoska vlada sploh ne bo več nadejevala pogajanj o vzhodnem paktu, ali pa vsaj ne, dokler se Barthou ne vrne iz Rima in se ne sporazume z Mussolinijem. Čisto gotovo je, da bo za Nemčijo odklonila sodelovanje tudi Poljska, v ta-

kih razmerah pa se mu tudi baltiške države ne bodo pridružile. Ostale bi tako le Francija, Rusija in Čehoslovaška, kar pa ne bi bilo nikoli več tisto, kar je Barthou želel. Kar se tiče Anglije, vztraja še dalje na svojem stališču, da noče mimo locarnskih obveznosti prevzeti nobenih novih. Kljub temu pa se v diplomatskih krogih zatrjuje, da nemški odgovor še ni uničil vseh upov in so pogajanja še vedno mogoča. Iz tega se sklepa, da bi bila Francija eventualno pripravljena pogajati se z Nemčijo sedaj tudi glede priznanja njene enakopravnosti.(?)

Schuschnigg Mussolinijev emisar

ZENEVA, 13. septembra. Avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg je včeraj konfiriral z raznimi diplomati, med drugim tudi z jugoslovanskim zunanjim ministrom Jevtičem. Zatrjuje se, da sta Schuschnigg in Jevtič razpravljala o ureditvi raznih nesoglasij, ki so se v zadnjem času pojavila med Jugoslavijo in Avstrijo. V splošnem pa se zatrjuje, da je kancelar Schuschnigg prevzel po Mussoliniju nalogo pripravljati teren za sporazum v Podonavju v smislu italijanskih načrtov. Kako se bodo končala ta njegova prizadevanja, zaenkrat ni mogoče ničesar prerokovati, vendar si nihče ne prikriva, da so izgledi na uspeh skrajno minimalni.

EKVADOR VSTOPI V D. N.

ZENEVA, 13. septembra. Društvo narodov bo dobilo še novega člana, ameriško republiko Ekvador.

prej prekinili odkrito, kakor pa zagrešili izdajo. Toda vsaj zaenkrat še ni prav nobenega povoda za to, da bi jih prekinili in se preorientirali. Ako kritiziramo včasih francosko zunanjo politiko, storimo to v dobri nameri kot iskreni prijatelji in zavezniki, ne pa morda iz zlih namenov. Prav to je pa tudi dokaz resnične odkritosrčnosti.

Kako bi potem mogli po vsem tem pripravljati z avstrijskimi narodnosocialističnimi begunci kakšno akcijo proti komurkoli, ali pa tudi le dovoliti, da jo pripravljajo oni sami? Čemu neki? Od teh narodnih socialistov, ki so se celo z orožjem v roki borili za to, da bi slovensko Koroško priključili Nemčiji, vendar ne moremo pričakovati, da jo bodo — izročili nam. Nekaj takega si

AVSTRIJSKA LEGIJA V NURNBERGU.

PARIZ, 13. septembra. Ob priliki velikih parad na kongresu narodne socialistične stranke v Nürnbergu je defilirala mimo vodstva med drugimi tudi avstrijska legija, katero so vsi s silnim navdušenjem pozdravljali.

IZ POSAARJA.

ZENEVA, 13. septembra. Ker je predsednik mednarodne komisije saarske vlade Knox pri zasedanju Društva narodov v Ženevi, ga zastopa za časa njegove odsotnosti šef odseka (minister) za uk in bogočastje dr. Zoričič.

BALTIŠKI PAKT.

ZENEVA, 13. septembra. Včeraj je bil tu podpisan pakt zveze med Litvo, Estonijo in Latvijo. Pakt je podoben onemu male antante. Nekatera vprašanja se izvzemajo iz skupnega postopka, med njimi tudi vprašanje Vilne, ki ne interesira Estonije in Latvije.

Spanija pred usodnimi dogodki

MADRID, 13. septembra. Ministrski predsednik Samper je sklical za petek zelo važno sejo vlade. Ker je voditelj klerikalcev Gil Robles odpovedal sodelovanje v sedanjí vladi, se splošno pričakuje, da bo na tej seji sklenjen odstop celokupnega kabineta. Splošno pa se presoja po vsej Španiji, da se je položaj zadnje dni silno poostiril. V provinci Asturiji so oblasti pozaprlje ogromno število socialistov, ker so pripravljali oboroženo vstajo. Prijeti so bili med drugimi tudi vsi župani. Nekateri so bili zasačeni prav v trenutku, ko so hoteli oboroženi s samokresi vlihotapati na nekem motornem čolnu v San Sebastian 200.000 nabojev za samokrese in puške.

SELITEV DRUŠTVA NARODOV.

PARIZ, 13. septembra. V zadnjem času se je iz Londona večkrat poročalo, da se govori o možnosti prenosa sedeža Društva narodov iz Ženeve na Dunaj, ali katero drugo mesto izven Švice. Včerajšnji londonski »News Chronicle« piše v tej zvezi čisto odkrito o možnosti take rešitve. Diplomatski dopisnik lista pravi, da se v Ženevi resno pričakujejo ukrepi, ki naj bi jih storilo Društvo narodov v primeru, da se v Švicí izvede plebiscit o vprašanju njenega izstopa iz Društva narodov zaradi sprejema sovjetske Rusije.

POLJSKA NE PRISTOPI K VZHODNEMU PAKTU.

LONDON, 13. septembra. »Daily Telegraph« poroča iz Ženeve, da je poljski zunanji minister Beck izjavil angleškemu delegatu Ederu, da se Poljska pod nobenim pogojem ne bo pridružila po Franciji predlaganemu vzhodnemu paktu.

OBSEDNO STANJE V ROMUNJI.

PARIZ, 13. septembra. Iz Bukarešte poročajo, da se bo obsedno stanje, ki je bilo proglašeno v Romuniji po umoru ministrskega predsednika Duce in poteče 16. t. m., podaljšalo še za nadaljnjih 6 mesecev.

PAPENOV DOPUST.

DUNAJ, 13. septembra. Uradno se poroča, da je bil nemškemu dunajskemu poslaniku Papenu podaljšan dopust še za 5 mesecev.

PRED VELIKO STAVKO V BELGIJI.

BRUSELJ, 13. septembra. V Belgiji preti stavka rudarjev. Kralj Leopold je zaradi tega prekinil svoje letovanje.

FRANCOSKE VOJAŠKE VAJE.

BESANCON, 13. septembra. Včeraj zjutraj so se pričele letošnje velike francoske vojaške vaje, katerim prisostvuje tudi maršal Petain.

Dnevne vesti

Zadnja pot ravnatelja Ivana Kasperja. V Ptujtu so včeraj popoldne na mestnem pokopališču položili k večnemu počitku v ponedeljek zjutraj umrlega bivšega ravnatelja Mestne hranilnice v Ptujtu g. Ivana Kasperja. Med udeleženci pogreba so bili med drugimi navzoči gg. župan in višji davčni upravitelj v pokoju Jerše, bivši župan in odvetnik dr. Senčar, bivši podžupan in častni poveljnik požarne brambe Steudte, ravnatelj Mariborske tiskarne Stanko Detela iz Maribora, predsednik ptujske podružnice Slovenskega lovskega društva odvetnik dr. Šalamun z večjo deputacijo zelene bratovščine, ravnatelj Mestne hranilnice v Mariboru Kocmut z deputacijo zavodovega uradništva ter sedanji ravnatelj Mestne hranilnice v Ptujtu Vidmar z uradniki zavoda. Do včeraj je bila na mestni hiši, kjer je pokojnik sodeloval skoro pol stoletja, razobešana črna zastava.

Priznanje požrtvovalnosti. Ob priliki gasilskega župnega izleta v Slivnici pri Mariboru je izročil župni načelnik g. Klemenčič poveljniku pekrske gasilske čete g. Brezovniku kolajno za njegovo požrtvovalno delovanje v gasilstvu.

Tiskarski skrat nam je ponagajal v včerajšnjem poročilu o občinski seji. Pravno zastopstvo je bilo poverjeno občinskemu svetniku g. dr. Milerju in ne g. dr. Mühleisenu.

Pereč problem mariborskih šolskih razmer. Sinoči je imel mestni šolski odbor pod predsedstvom župana g. dr. Lipolda važno sejo, na kateri je med drugim v prvi vrsti reševal vprašanje, kako trenutno in začasno najti primerne šolske prostore. Nadalje je razpravljala obširno tudi o gradnji nove magdalenske šole. Sprejetih je bilo več sklepov in smernic, po katerih bo ožji odbor izdelal načrte za rešitev perečih šolskih razmer v Mariboru.

Kopalnice na Mariborskem otoku se zapre 17. t. m. Stranke, ki imajo v kopalnišču shranjene kopalne plašče ali druge predmete, naj jih čim prej dvignejo.

Če hočeš dobro in ceneno kupiti železne potrebnosti pojdi v **TISKOVNO ZADRUGO** Aleksandrova c. 13

Novi mariborski občani. V občinsko zvezo so bili sprejeti: Karel Belak, Anton Brdnik, dr. Edvard Bučar, Anton Emeršič, Zofka in Friderik Ferik, Jože Gospodarič, Luka Gradšnik, Marko Horvat, Konrad Hriberšek, Hubert Lukman, Julija Miklavčeva, Jože Mohorko, France Moškon, Pavel Može, Josip Ošlak, Anton Paš, Anton Pukšič, Alojzija Ričková, Jože Robnik, Leopold Rošker, Alojzija Rožmanova, Marija Simoničeva, Ivan Slavinec, Marija Sprogerjeva, dr. Mihael Stajnik, Alfonz Stergar, Miroslav Štor, Matej Štrliček, Anton Tuš, Marija Vidovičeva, Vaclav Vošinek in Josip Veingerl. V občinsko zvezo so bili nadalje brez odraslih otrok sprejeti: Karel Bukošek, France Karner, Filip Lesjak, Konrad Mihalič in France Plavčar. Zagotovilo v sprejem v občinsko zvezo pa so dobili: Albert Bauman, France Mlinarič, Simon Simonič, dr. Ivan Cerkvencič, France Duhek, Angel Gombač, Ivan Kocijan, Ana Košutova, Maks Ostrovška, Maks Pipan, Rikard Povhe, Valentin Poljanšek, Danilo Turk in Ubald Vrabec.

Nove koncesije za gostilne. Na torkovi tajni seji mestnega občinskega sveta mariborskega je bilo podeljenih več dovoljenj za gostilniško obrt. Tako so dobili omenjena dovoljenja: Alojzij Majcen za restavracijo na Aleksandrovi cesti, Ivan Kiemeswenger za restavracijo na Aleksandrovi cesti, Jospina Kudrova za gostilno v Strmi ulici, Elizabeta Ribičeva za gostilno na Koroški cesti, Julijana Žgankova za gostilno na Meljski cesti, Francka Acmanova za gostilno na Tržaški cesti, Antonija Babičeva za gostilno na Radvanjski cesti in Henrik Lakoše za gostilno na Tržaški cesti. Premestitvena dovoljenja pa so dobili: Josip Marek z Glavnega trga v Vojašniško ulico, Marija Vrablova z Meljske ceste 22 na Meljsko cesto 58 in Terezija Gračnerjeva z Meljske ceste 9 na Koroško cesto.

Slovensko Trgovsko društvo v Mariboru priredi s sodelovanjem Trgovskega pevskega odseka v nedeljo 16. t. m. družabni izlet v Sv. Lovrenc na Pohorju, na katerega vljudno vabi vse člane in društvo naklonjeno občinstvo. Odhod z vlakom ob 13.27 uri do postaje Sv. Lovrenc in od tam peš do restavracije gosp. Geratiča. Prijave sprejema društveni tajnik v Jurčičevi ulici 8-I., telefon 28-48 in gosp. Anderle, telefon 29-10 do petka 14. t. m. Ako bi bilo v nedeljo 16. t. m. slabo vreme, se bo izlet vršil v nedeljo 23. t. m.

Teden Rdečega križa. Društvo Rdečih križ, ki stoji pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja in kraljice, priredi na prvi dan »Tedna Rdečega križa«, t. j. v nedeljo 16. t. m. ob 10. uri v veliki dvorani pivovarne »Union« slavnostno akademijo, ki bo trajala najdalje eno uro. Z ozirom na cilje društva Rdečega križa, na njegove težke in vzvišene naloge, prosimo ceni občinstvo, da pokaže tudi na zunanji svoje razumevanje do te organizacije in se udeleži proslave polnoštevilo. Vstopnine ni. Tega dne popoldne ob 15. uri bo na vrtu in v vseh prostorih restavracije »Gambirinus« velika ljudska prireditev v prid društvu Rdečega križa. Prireditev se vrši ob vsakem vremenu. Igra vojaška godba; nastopijo tudi harmonikarji Pomladka Rdečega križa.

GRAJSKI KINO

Danes, četrtek 13. septembra

V znamenju križa

Mojstrsko veledelo v nemškem jeziku

XLV. redna velika skupščina CMD bo v nedeljo 16. t. m. ob 11. uri dopoldne v Sokolskem domu na Vrhniki z naslednjim dnevnim redom: predsedstvena poročila, poročilo tajnika, blagajnika in nadzornega odbora, volitve predsednika in odbora, nadzorstva ter razsodišča, poročila za leto 1935 in raznoterosti. Ob 9. uri dopoldne bo v šolski telovadnici zaupni shod, ki se ga smejo udeležiti le tisti družbeniki, ki imajo posvetovalno in glasovalno pravico. Sprejem gostov bo ob prihodu vlada na kolodvor ob 8.30 uri. Po končanem zborovanju se bodo zborovalci poklonili blagopokojnemu Karlu Kotniku na njegovem grobu. Udeležencem je ministrstvo dovolilo polovično vožnjo na železnici.

»Perun«, sekcija Tezno, priredi v proslavo 5-letnice dne 16. septembra vrtno veselico v gostilni Pulko, Ptujška cesta, s peštrim sporedom. Sodeluje godba »Drava« in pevsko društvo »Zorja«. — Odbor.

Društvo »Nanos« priredi 15. t. m. ob 20. uri v vseh prostorih gostilne Grmek v Studencih veliko vrtno veselico s peštrim sporedom, ki je obenem poslovilni večer tovarišem, ki odhajajo k vojakom. Prijatelji dobre kapljice in plesa bodo prišli v obilni meri na svoj račun.

Velika podlost je okoriščati se s slavo drugih. In vendar je bilo po vojni mnogo takih, ki so si na slavi padlih junakov za domovino zgradili svojo slavo, tesno povezano z velikimi materialnimi ugodnostmi. Vse to na prav duhovit način obravnava pisatelj Pagnol v igri »Patriotje«, ki jo uprizori v soboto 15. t. m. v tukajšnjem Narodnem gledališču Dramski studio ZKD.

Mednarodne rokobarbe v »Unionu«. Danes se borijo: prvi par: Črna maska : Markovič, drugi par: Kawan : Czaja, tretji par: odločilna borba Gromov : Fischer.

Vpisovanje na subvencionirani muzički šolj Glasbena Matica Maribor se vrši nadalje vsak dan od 8. do 11. in od 15. do 17. ure. Opozarjamo p. n. starše gojencev, da so državne učne moči, gospa prof. Finžgarjeva in Liza Serajnikova — glasom ministrskega odloka — kot take le tej šoli dodeljene ter le na tej tudi poučujejo. Uprava: **Krekova ulica 5-II.**

Prosluli tat in nasilnež obsojen. Včeraj dopoldne je stopil pred sodnike malega kazenskega senata 30-letni brezposelni elektromonter Jože Gril iz Nemčije. Čim so pripeljali pazniki vklejenega obtoženca, je pričela njegova žena, ki je prišla tudi na razpravo, glasno in

obupno jokati. Obtoženec se je mudil zadnje čase v Gradcu, kjer so mu postala tla prevročja. Zato je pribežal s svojo družino preko meje v Maribor, kjer je nadaljeval svoj tatinski posel. Kakor je razvidno iz obtožnice, katero je zastopal drž. pravdnik g. Sever, je obtoženec kaj rad preskakaval zakonski jarem. Zdad tu, zdad tam se je zabaval s svojimi prijateljicami, žena pa je doma jokala v bedi in pomanjkanju. Obtožnica mu očita, da je neke nedelje omanil v Gradcu neko dekle, jo popeljal se seboj v samoto in ji storil silo. Svojo žrtev, ki je obležala v globokem snu, je nato okradel. Zaradi tiralice, ki je bila izdana v Gradcu je pribežal v Jugoslavijo. Tu je v Mariboru izvršil več vlomnih tatvin. Tako je Gril vlomil pri Josipini Abtovi, Veri Lakošejevi, Albertu Ahtiku, dr. Josipu Goričanu, Gustavu Klamertu, Mariji Grobelškovi, Justinu Babudru in drugod. Po daljšem posvetovanju je razglasil senatni predsednik g. dr. Tombak sodbo: 3 leta težke ječe in 3 leta pridržanja.

Krvav napad z noži. Ko se je v noči na pretekli torek vračal proti domu v Spodnji Jakobski dol posestnik Ludvik Drozg, so ga napadli neznani napadalci. Navalili so nanj z noži in ga tako hudo razrezali, da je obležal nezavesten na poti, kjer so ga drugo jutro našli ljudje in takoj spravili v mariborsko bolnišnico.

Huda nezgoda hlapca. Ko je včeraj popoldne vozil hlapec Ivan Hriberšek ka-

Narodno gledališče

Nova mariborska sezona se začne v torek, 2. oktobra. Že takoj od začetka prejmejo abonente zanimiv in dober repertoar: Shakespearjevega »Hamleta«, Cankarjeve »Hlapce«, Wildejevega »Idealnega soproga« in Leharjevo opereto »Carjevič«. Abonirajte se zato čim prej v gledališču! Abonma je zelo poceni in pomeni okoli 50 odst. popusta napram normalnim večernim cenam.

Zakaj postanem gledališki abonent? Ker me stane, če se ne aboniram, onih 22 predstav, ki jih nudi letošnji gledališki abonent, še enkrat toliko, kakor abonenta! Prijave sprejema gledališka blagajna do 22. t. m. Starim abonentom ostanejo dosedanja sedeži rezervirani samo do sobote 15. t. m. Po tem roku se bodo njihovi sedeži oddali drugim zainteresentom.

Opozarjamo na velike sezonske lepake, ki so nalepljeni po mestu, na katerih so vse nadaljnje podrobnosti.

Naprosamo vse ore dame in gospode, ki žele sodelovati pri zboru ali baletu, naj se prijavijo pri gledališki blagajni.

Pri astmi in boleznih srca, prsi in pljuč, škrofulozi in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnava delovanja črevesja z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opažali pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapeke ponehajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak dan bolnik boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Javna kuhinja na Slomškovem trgu 6 se vsem toplo priporoča. Hrano dostavlja v vseh 3 razredih na dom.

Starši! Zahtevajte nakaznice pri Nabavljajni zadrugi državnih uslužbencev in kupujte vse šolske knjige in šolske potrebnosti za srednje, meščanske in ljudske šole pri Zlati Brišnik, Slovenska ulica 11.

Šolska deca

pohiti v **Tiskovno** na Aleksandrovo cesto 13 in kupi vse, kar za šolo potrebuješ.

Vesti s policije. Danes dopoldne je bilo na policiji precej živahno, zlasti v uradnih kriminalnega oddelka. V lase bi si bili skočili prav gotovo dve prodajalki z Glavnega trga, da ni tega preprečil službujoči uradnik. Roza M. je ovadila stražniku neko Marijo S., da ji je pred kratkim ukradla volneno ogrinjalo. Marija je odločno zanikala Rozine obdolžitve in ji zapretila, da ji bo vse to povrnila. Od jeze in sovraštva napihljeni ženski so na policiji odslovili s priporočilom, naj obracunata med seboj kje drugje. Precej razgrete krvi je bila tudi še mlada Terezinka F., ko jo je prignal iz zaporov stražnik na policijo. Zelo se je razburjala, ker so jo aretirali zaradi suma tajne prostitucije. Zatrjevala je, da je postena in da bo v kratkem stopila s svojim zaročencem pred oltar. Nesreča pa je bila, da na policiji dobro poznajo tudi njenega izvoljenca. Za svoj preodločen nastop bo Terezinka presedela še 5 dni v policijskih zaporih in si bo tako imela priliko ohladiti razgreto kri. Bolj pohlevna je bila stara znanca policije Jospina Z., ki jo je stražnik prijel na ulici zaradi prepovedanega povratka. Tokrat Josipine niso zašili, ker je svečano obljubila, da ne pride več v Maribor. Glava pa je danes zjutraj hudo bolela Avgusta J., ki je bil sinoči aretirán zaradi pijanosti in grdega vedenja. Pripovedoval je uradniku na policiji, da se ničesar ne spominja. Ker je razžalil tudi stražnika, bo preživel v zaporih še 2 dni. Hudo smolo pa je imel 27-letni delavec France Šeligo. Nič hudega sluteč je včeraj popoldne spremljal iz Ruš v Maribor svojo ljubico, ko ga je nenadoma ustavil na državnem mostu stražnik. Zardela sta France in njegova ljubica. Hudo je bilo obema in še hujše, ko je povabil stražnik Franceta s seboj na stražnico. Tam se je France skušal upirati, a vkletili so ga in spravili na varno v Kličavničarsko ulico. Danes dopoldne so pri zaslišanju na policiji spoznali v njem nevarnega ptička. Čigar slike je celo priobčil »Poličijski dnevnik«. Na vesti ima razne grehe, za katere ga bo sodilo mariborsko sodišče.

Dramski studio ZKD v Mariboru

15 IX 1934 ob 20. uri Narodno gledališče

»PATRIOTJE« (Mešetarji s slavo).

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 18 stopinj C, minimalna temperatura je znašala 16 stopinj C; barometer je kazal pri 19 stopinjah 745, reduciran na ničlo pa 742. Relativna vlaga 82. Od včeraj na danes je padlo 10 mm dežja. Vreme je tiho in oblačno. Vremenska prognoza: zboljšanje vremena.

Grajski kino. Od danes dalje največje filmsko delo »V znamenju križa«, Krasen vefilm iz časov preganjanja kristjanov. V nemškem jeziku.

Kino Union. Danes premiera prekrasne filma »Prebujene strasti« (Prva dekliška ljubezen) z dražestno Karin Hardt v glavni vlogi. Film solnca, ljubezni, naravnih posnetkov in glasbe. Film, ki je bil kot najboljši nagrajen v Milanu z zlato kolajno. Kot dopolnilo »Balkanske igre« v Zagrebu.

Pri isihjasu sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popijte zjutraj na tešče, brez muke izdatno iztrebljenje črevesja, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Martin Planinšek šestdesetletnik

OB JUBILEJU VZTRAJNEGA PODROBNEGA NARODNEGA DELAVCA STARE MARIBORSKE GARDE.

Pred 60 leti, dne 11. septembra 1874, je zagledal v Št. Vidu pri Stični luč sveta g. Martin Planinšek, sedaj odvetniški pisarniški ravnatelj v pokoji v Mariboru. Ko je študiral gimnazijo v Ljubljani in v Novem mestu, pač ni računjal na to, da ga bo usoda zanesla v odvetniško pisarno in bo svojo 60-letnico preživel v Mariboru ob vznožju zelenega Pohorja že v pokoji. Toda usoda je hotela, da je g. Martina Planinšku postal prav Maribor — »štareiski Meran« — njegova domovina, kjer je preživel večji del veselih in manj veselih dni svojega življenja.

Po končani aktivni vojaški službi je stopil 1. januarja 1899 v pisarno sedaj pokojnega dr. Glaserja, narodnega odvetnika v Mariboru. Po preteku 7 let je prestopil kot sollicitator v obsežno pisarno pokojnega voditelja štajerskih Slovencev, odvetnika dr. Franja Rosine, kjer je deloval do izbruha svetovne vojne. V tej dobi oživljajoče se narodne prebujne Slovencev po Spodnjem Štajerskem je bil vsak uradnik, obrtnik ali pomočnik in sploh vsak zaveden Slovenec ob severni meji, zlasti pa v Mariboru prepošten člen v verigi bojevnikov za narodno prebujno.

Današnji 60 letnik je dolgih 33 let služboval v najbolj narodnih odvetniških pisarnah, ki so bile v takratnih časih z vsem osebjem posebno eksponirane in narodno delavne. Zaradi tega je bil g. Planinšek s svojo ženo Cilko od l. 1899, dalje član skoro vseh mariborskih narodnih in kulturnih društev. Nastopal je kot pevec, zlasti pa kot komik na odru Dramatičnega društva v Mariboru, kot izvršujoč član Sokola, bil je tudi deležen znane »bitke« s ptujskimi nemčurji ob priliki slavlja Ciril-Methodove družbe v Ptujju itd.

Ko so avstrijske oblasti leta 1914, zapirale naše narodne prvoboritelje, odpeljali so našemu jubilarju njegovega šefa g. dr. Franja Rosina v graške zapore. G. Planinšek je s takratnim koncipientom g. dr. Ravnikom poskušal v težkih časih vse težave, ki so zadele na-

rodno pisarno dr. Rosine. Hujšega se je izognil, ko je moral sam obleči vojaško suktnjo, katero je nosil še pod poveljstvom pok. generala Maistra. Po preobratu je leta 1919, odšel iz pisarne dr. Rosine skupno s koncipientom g. dr. Ravnikom, ki je otvoril sam odvetniško pisarno, katero mu je skrbno in požrtvovalno vodil g. Planinšek do svoje upokojitve 30. septembra 1932.

Jubilant se je udeleževal tudi pri strokovnem gibanju ter pomagal leta 1919, voditeljem mariborskega strokovnega gi-

banja ustanoviti Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru, katerega član in odbornik je bil, nepretrgoma od leta 1919 do letos in več let tudi predsednik. Kot društveni odbornik je bil uvideven, zmeren in iskren tovariš ter je lahko odbor na njegovo moško besedo vedno računjal. Kakor je tudi spremenljiva usoda vsakega odvetniškega uradnika, je služil g. Planinšek vendar le pri treh uglednih narodnih mariborskih odvetnikih, kar mu je lahko v prijetno zavest, da je v tem stanju vztrajal v burnih in preobratnih časih pred in po vojni dolgih 33 let.

Čestitamo jubilarju ob 60-letnici, želeč, da mu mirno potekajo dnevi v zasluženem pokoji!

Slaščičarji v boju za svoje pravice

DOPIS ZDRUŽENJA SLAŠČICARJEV.

Ni še dolgo tega, ko je imelo Združenje pekovskih mojstrov v Mariboru svoj izredni občni zbor, na katerem so pekovski mojstri obširno razpravljali o prepovedi izdelovanja keksov. Zavzeli so v tej zadevi svoje stališče in poudarjali, da je bilo izdelovanje keksov stara pravica pekovskih mojstrov in pravi člen 446. zakona o obrti, da ostanejo vse pridobljene pravice v veljavi tudi potem, ko dobi novi obrtni zakon pravno moč. Iz tega bi po njihovem mnenju bilo jasno, da bi smeli pekovski mojstri tudi po uveljavljanju novega obrtnega zakona, ki sicer predvideva izdelovanje keksov kot posebna obrt, izdelovati kekse. Na pritožbo slaščičarjev pa je banska uprava razsodila, da temu ni tako in da pekovski mojstri po zakonu ne smejo izdelovati keksov. Proti tej odločitvi banske uprave so se peki pritožili celo na upravno sodišče v Celju in čakajo na rešitev.

Ko so za stališče in mnenje pekovskih mojstrov izvedeli slaščičarji, so se energično postavili v bran za svoje pravice. Prejeli smo od njihovega združenja sledeči dopis, ki ga v obrambo njihovih pravic in v informacijo javnosti radevolje objavljamo: »Zadnje čase so pričeli nekateri pekovski mojstri izdelovati različne slaščičarske izdelke, kakor kekse,

čajno, pecivo, krofe in druge slaščice brez obrtnega dovoljenja in so na ta način pričeli legalnim slaščičarjem odjedati kruh. Položaj naših pekov je ugodnejši kot nas slaščičarjev, ker mora imeti kruh in zemlje vsak, pa naj si bo reven ali bogat. Vse drugače je z našo obrtjo. Malo je danes ljudi, ki bi lahko obiskovali naše lokale, ker je kriza globoko posegla v žep zlasti tistih slojev, ki so bili nekdanj naši najboljši odjemalci. Le v izrednih prilikah so širši sloji danes naši gostje.

Kekse je pričel prvi izdelovati leta 1826. angleški slaščičar Thomas Hundler. Keksi se ne izdelujejo s pomočjo kvasa, marveč je postopek pri izdelovanju povsem drugačen. Prav tako so že leta 1764. pekli na Dunaju običajne pustne krofe slaščičarji. Tudi pri peki krofov je postopek drugačen, kakor pri peki kruha ali zemelj.

Po zakonu sme obrtnik izvrševati le ono obrt, katere se je izučil. Pekovski mojstri pa niso izučeni slaščičarji in so si pravice za izdelovanje keksov šele pred kratkim sami prisvojili. Zaradi tega slaščičarji upravičeno pričakujejo, da bo upravno sodišče v Celju pritožbo pekovskih mojstrov glede prepovedi banske uprave zavrnilo. Ni torej res, da bi slaščičarji kratili pravice pekovskim

mojstrom, kakor to zatrjujejo, marveč je le res, da pekovski mojstri kratijo naše, po zakonu zajamčene stare pravice.

Pritožba potnikov in tujcev

Prejeli smo naslednji dopis, ki ga v interesu dobre stvari radevolje objavljamo. Zadnje čase, zlasti pa ob letošnjem Mariborskem tednu, se je mnogo govorilo o velikem dotoku tujcev v obmejno mesto Maribor. Razpisali so se tudi listi in ne dvomimo v resničnost njihovih poročil, ker nas je bilo več potnikov, ki smo v času Mariborskega tedna dopotovali v Maribor. Da ne omenjamo drugih nevšečnosti, ki se ob takih prilikah pojavljajo, vprašamo samo merodajne činitele, zakaj nimajo mariborski postrežki in nosači pri roki nobenih vozičkov ali drugega prevoznega sredstva?

Prtljago smo morali nositi sami, deloma pa smo jo razdelili med koncesionirane postrežke in so morali nekateri tovariši seči globokeje v žep zaradi prtljage, ki so jo morali prepeljati izvoščki ali avtotaksiji. Res je, da so vsi potrebni zaslužka, žalostno pa je, da morajo kruhoborci, ki plačujejo davek na koncesijo, gledati, kako jim nepoklicani odjedajo kruh. V tem pogledu bi bilo nujno potrebno napraviti red in prav bi bilo, če bi Maribor sledil vzgledu Ljubljane, kjer skrbi železniška uprava naravnost vzorno za prtljajne nosače, ki imajo celo svoje prostore s potrebnimi omaricami. Izvedeli smo tudi, da je mariborski nedostatek posledica prepovedi železniške uprave.

Zavedati bi se morali, da je prvi sprejem na kolodvoru ob državni meji ogledalo države. Zvedeli smo nadalje, da Zavod komisnarjev, ki prehaja že v 50. leto svojega delovanja v Mariboru, ne more ničesar ukreniti, čeprav so vsi njegovi člani celo morali imeti vozičke za prevoz prtljage pri roki. Prepričani smo, da bi se tudi danes tak prostor za vozičke našel. S tem bi bilo ustrezno tujcem, poklicni nosači pa bi imeli zopet možnost bornega zaslužka.

Spominajte se CMD

Le Marx-Lindner:

Sibila

Po svetlikajočem se parketu bara »Olimpia« so danes plesali. Vse se je svetilo v zlatu.

Polslišno je spremljala gospa rjavih las neki refrain, medtem ko ji je oko hitelo skozi množico plesalcev in plesalk, dokler se ni ustavilo, kot, da je prikovano, ob dvojici žarečih oči.

»Kdo je neki ta gospod!« ji je udarjalo srce; za trenotek mu je poslala krasen nasmešek.

»Bi zaplesali?« je dejal mrzel glas njenega bodočega moža.

Sibila ni slišala nič, pač pa je venomer gledala tujca, ki ji je kot prikovan vrnil pozdrav njenih oči. Kesneje, ko se je čutila kot objekta od nečesa nerazumljivega, je sledila njegovi prošnji, ko jo je vljudo priklonjen prosil za ples. Plesala sta. — Frank Thorwaldsen je držal gospejino telo kot kak biser, ki se more vsak čas razbiti — v svojih rokah — počasen šelest »Pean d'Espagne« se je izgubljal v njenih rjavocrnih lasih, kateri so ji ležali na ozki glavi kot kaka čepica.

»Poganska Madona,« si je mislil in toplina njenega mladega telesa je uhajala k njemu. Nič nista govorila, le njuni srca sta bili v taktu violin.

»Zopet vas moram videti!« je prosil. Gospa je nalahno odkimala; njena ko karmin rdeča ustna so trepetala v bolečini. »Ni mogoče!«

»Potem napravite mogoče, gospa!« je pridejal in ji nežno stisnil roko.

Sibila je pomislila, med njenima očesoma je ostala navpična, skoro grozeča grba.

»Poznate Marijino kapelico zadaj za vinogradom,« je pridejala po trenutku. Frank se je spomnil. Ni bil sicer pobožen, pač pa ljubko navajen, da je to kapelico redno obiskoval, kadar se mu je kaka važna stvar v njegov prid izvršila. Visoko v hribu je stala, daleč proč od mestnega šuma,

»Kdaj?« je vprašal Frank in iskal v njenih očeh odgovora.

»Jutri na vse zgodaj, ko še vse spi — je zašepetala.

»Pričakoval vas bom!« Nežno ji je poljubil njeno belo ročico in jo odvel na mesto. Utihihnil je glas violin.

*

Kot v snu je korakal Frank po asfalt-nem robniku, po katerem se vije vlemestni film. Kri mu je vriskala, srce mu je burno bilo. »Majhna Madona, da te jutri vidim!«

»Ne pleši več s takimi ljudmi!« — je dejal zasramovalno bodoči mož Sibila, katera je molče sedela ob njem — ujeta golobica med oblazinjenimi stenami topega avtomobila.

»Ali je slab človek?« — je s strahom vprašala.

»Kaj vem?« je odklonilno mignil z visokimi rameni. »Tekoč — športnik, ki svoje znanje razkazuje množici, kot kak glumač v cirkusu s svojimi umetnjami.«

Ko je vstalo poletno jutro v svetli lepoti izza renške doline, ko je mlado solnce vrglo svoj prvi žarek v vodo, tedaj si je stalo dvoje bitij v tihoti kapelice nasproti, prožeč si roke in pozorno se opazujoč. Na majhnem oltarju sta goreli dve rumeni svečki, vijoč svoj plamen v vetru. Ti svečki sta prinesla s seboj. — Voščena Mati božja je smeje gledala nanju, na dvoje klečečih, za vdano ljubezen prosečih ljudi. Poljubila sta se.

»Za vsak poljub eno svečo na oltar Materi božji,« je sklenil Frank in na novo nežno poljubil gospo.

Zvon v dolini je vabil k delu.

»Moram iti!« je rekla. »Pač pa pridem jutri zopet!«

Poslavljaljoč se je vil njen bel plašč v jutranjem vetru, trenotek za tem — pa je stalo ob kapelici eno samo bitje z željo v srcu.

Tako sta se shajala vsak dan, oba privedena z nezlomljeno silo, četudi sta imela le 30 minut časa, le toliko, da sta

odložila sveče, se prepustila ljubezenskemu objemu in opazovala vstajajoče mesto. Nekoliko poljubov — nem odgovor njenih oči. Še jima je zadostovalo in srečna sta bila. Nekega dne pa je njegov dih bolj vroče oblihl blede gospejino lice. Ogenj, ki je počasi plamenel.

»Ti si ko Madona, Sibila. Tvoje oči so dvoje zvezd, dvoje globokih, breztalnih jezer, v katerih modri roži svojo rast živita!«

Polno se je nasmehnila Sibila in ponudila Franku dve razbeljeni ustni.

*

»Kmalu odpotujemo,« je nekoč izrekla in v njenih očeh so se prikazale blesteče solze.

»Ti ostaneš pri meni, ljuba!« Frank ni niti pomislil na ločitev. Njegovo srce je kar oledenelo, če je za trenotek pomislil, da bi moral biti brez Sibile. »Zbežimo, Sibila. Pojdi z menoj!«

Gospa je odkimala. »Ne morem, ljubi. Če bi bila katera druga, bi šla s teboj, kamor hočeš, ali mene bi našli, četudi bi odšla na konec sveta!«

»Kdo si ti?« je vprašal. Neka redka slutnja ga je držala ko ujetega.

»Ne vprašuj. Ime in položaj sta le zvok in dim. — Mi se imamo radi in dovolj je sreče!«

Frank je poljubil njene ozke ročice, ki so ko bele lilije ležale v gubah njenega oblačila.

»Jutri tekmuješ v stadionu, kaj ne?« je pridela Sibila.

Nalahno se je nasmehnil. — njegovo grlo je bilo suho. Ni mislil na tek, vedno mu je bila v mislih le Sibila, katero bo izgubil.

Globoko mu je klonila glava, da ne bi izrazila težkega čuvstva, ki jo je polnilo.

*

Frank Thorwaldsen je tekel, daleč za njim je ostal Kitajec Ma-Hatmi. Tisočglava množica je napeto opazovala borbo. V eni izmed prvih vrst je sedela Sibila med svojo materjo in bodočim mo-

žem. Pozorno je opazovala svojega Franka, zanj je trepetala.

Njegovo telo je bilo središče zanimanja ljudi. Ko da se ne bi dotikale tal njegove noge tako so brzele. Thorwaldsen je čutil njeno bližino in to ga je opogumilo, kljub temu, da je bil skoro do konca izčrpan. Ma-Hatmi mu je sledil tik ob petah in zdelo se je, kot bi se pripravljala slednjemu naskoku.

Še 100 m. — Pred očmi Franka je vse mrgolelo, samsi žareči obrazi. Na tribuni se je svetil beli obraz njegove Madone... Frank se je potegnil, dvignil telo nasproti vetru — še 50 m. Mora biti prvi. Množica je brez diha sledila tekmi.

»Thorwaldsen — Ma-Hatmi!« —

»Thorwaldsen!« je vzkripelo, ko je Frank prešel dotek z 1 metrom pred Ma-Hatmo.

*

Slovo je bilo blizu. Frank še slutil ni, le popoldne je dobil od Sibile droben listič. Ob nenavadni uri snidenje — zvečer pri kapelici. Nemirno je bilo srce Franku — slutnja se mu je porajala. Ko je solnce zašlo za modro črto horizonta in ko je noč razprostrla svoj črn zastor preko zemlje, sta si stala poslednjič nasproti. Še vedno je sijal smehljaj voščene Madone. Rdeče rože sta si prinesla — žive rdeče rože.

*

Prihajalo je jutro. Brez solnca je vstalo. Dogorele so sveče na oltarju, temnordeči rožni listi so padali ko srčne kaplje na belo oltarno pregrinjalo. Poslovila sta se. Brez moči je klonil Frank svojo glavo, ko so zadnjič ozke bele ročice gospejine pogladile njegove lase.

Šele po tednih, ko je Frank listal neki dnevnik, se je ustavilo oko ob sliki:

Pred časom se je v Madridu poročila mlada vojvodinja Sibila Vestalli s knezom Y. v vsej tišini. Naša slika ju kaže, ko zapuščata cerkev...

V Frankovih očeh so zažarele neizjokane solze. Mala, poganska Madona...

Milan Ruščak:

Človek, ki se mu ni bilo mogoče izogniti

»Poslati vas v norišnico!« sem zakričal ves razburjen.

»Moj Bog!« je vzkliknil. »Vi se šalite, stvar pa je resna, silovito resna. Škoda vsake minute, ki jo zamudimo.«

»Pustite me, za božjo voljo, pri miru s svojim rižem!« sem dejal in mu obrnil hrbet.

»Ni še čas za to!« je dejal mirno. »Kadar je ladja v nevarnosti, moramo vsi na krov. Nikogar ne moremo pogrešati.«

Tramvaj se je ustavil. Planil sem proti izhodu, skočil na cesto in pričel bežati, ali neznanec me ni izpustil. Sledil mi je korak za korakom in ko sva pridrevela do Lloydove palače na Velikem trgu, me je nenadoma prijel za rokav.

»Oprostite,« je rekel, »pozabil sem vam povedati najvažnejše: o problemu povišanja prevoznih tarif za riž sem napisal članek, v katerem...«

»Gospod!« sem ga prekinil. »Pustite me na miru, ali pa bom primoran se za teči pod zaščito varnostne straže!«

»Zdelo se mi je že spočetka,« je dejal, »da ste danes slabo razpoloženi, zato vas ne bom več prepričeval, čeprav mi je zelo žal, da se ne moreva pogovo-

riti do konca. Nu, nič ne de, pa drugič. Moje ime je Berislav Križan...«

»Veseli me,« sem rekel, samo da bi se ga odkrižal in izginil za prvim ogrom. Ko sem se čez nekaj minut ozrl in opazil, da mi ne sledi, sem se oddahnil kakor človek, ki je srečno preстал veliko nevarnost. Na to, da bi ga utegnil še kdaj srečati, nisem mislil. Moji dnevi v Trstu so bili šteti, a Trst je velik.

Nekaj tednov pozneje sem se sprehajal po Schönbrunskem parku na Dunaju, občudoval sem gladko pristrizene drevored, gredice polne pomladanskega cvetja in se naposled povzpela na Gorietto. Od Golovca doli je pihal prijeten veter. Prižgal sem si cigareto in se v mislih zatopil v tiste čase, ko je bil Dunaj še skromna slovanska vas. Iz tistih zgodovinskih premissljev me je pa nenadoma predramil znan glas, ki je dejal:

»Guten Tag, mein Herr! Kako zelo me veseli, da se zopet vidiva.«

Ozrl sem se. Moj Bog! Pred menoj je stal on — Berislav Križan...

»Vidite,« je rekel, »prijatelji se povsod najdejo. Upam, da ste danes bolj razpoloženi. Sicer je šlo tokrat tudi brez

vas. Naša akcija je uspela: prevozne tarife za riž se niso povišale in Evropa je rešena prve nevarnosti. Ampak tudi sedaj ne smemo rok križem držati. Kdo ve, kaj še pride.«

»Oprostite,« sem dejal, »veseli me, da je vaša akcija z rižem uspela in želim vam tudi v bodoče uspeha. Moj čas je potekel. Oditi moram. Zbogom, gospod Berislav Križan!«

»Kaj?« se je začudil. »Vi odhajate, pa je tako lep razgled tu gori. In zrak je tako čist. Spremim vas.«

»Mudi se mi,« sem odvrnil, »ne boste me mogli dohajati.«

»O, kar se tega tiče, ste lahko brez skrbi,« je rekel. »Sicer se pa tudi meni mudi.«

Zopet se je vrnil na svoj problem in me moril vse do tramvajске postaje.

»Kam ste namenjeni?« me je vprašal.

Pomislil sem, kam bi bilo najbolj od rok, pa sem mu dejal:

»V Floridsdorf.«

»Ravno prav,« je vzkliknil. »Tudi jaz grem v Floridsdorf.«

»O Bog!« sem vzkliknil sam pri sebi. Potem sem pa pričel premissljevati, kako bi se mu izmuznil, in ko smo prispeli na Ring, sem mu nenadoma segel v roko.

»Zbogom, gospod Berislav Križan!«

sem dejal. »Domislil sem se, da moram poprej še v Favoriten.«

»Imenitno!« je vzkliknil Berislav Križan. »Tudi meni se posebno ne mudi. Spremim vas. V Favoritengasse poznam izborna restavratorja, in če mi dovolite, vas bom povabil na vrček piva.«

Osupnil sem. Kaj naj storim? Kako naj se ga iznebitim? Čim bolj sem premissljeval, tem bolj sem spoznaval, da je ni pomoči. Vdal sem se in rekel:

»Gospod Berislav Križan! Če me želite povabiti na pivo, potem ni treba, da se voziva v deseti okraj, stopiva kar v prvo gostilno!«

»Popolnoma prav,« je dejal. »Strinjam se!«

In stopila sva v gostilno »Zum goldenen Krug«, izpila vsak dva vrčka piva in razpravljala o riževi trgovini, cenah, prevoznih tarifah, socialnih problemih, revoluciji in rumeni nevarnosti, dokler nisem izrazil njegove trenutne odsotnosti in jo pobrisal. Sedel sem v tramvaj in se odpeljal v Aspern... Tako sem se ga srečno iznebil in sem bil trdno prepričan, da se ne bova nikoli več videla. A zaman so bili moji srčni upi...

Ko sem nekaj mesecev pozneje občudoval mogočno stavbo budimpeštanskega parlamenta, se mi je približal popotnik opravljen človek, se poklonil in rekel:

Sokolstvo

Lahkotletske tekme mariborske sokolske župe. Kakor vsako leto, tako priredi mariborska sokolska župa tudi letos lahkotletske tekme za članstvo in naraščaj. Za letošnje tekme, ki bodo 15. in 16. t. m., se je prijavilo 308 tekmovalcev in tekmovalk. Da poživiti tekmovalce, je razpisalo župno načelstvo za one, ki so na prejšnjih tekmah dosegli zadovoljive rezultate, težje skupine. Tekmovali bodo člani v šestero in peterboju, moški naraščaj v petero in troboju in ženski naraščaj v dveh trobojih. Poleg višebojev lahko tekmujejo posamezniki tudi v posameznih panogah (157 prijavljenecv). Ker so posamezni telovadci od leta do leta izpopolnjujejo, bodo letošnje tekme zelo zanimive in je težko reči, katera društva imajo največ izgledov na prva mesta. Tekme se bodo vršile na novem sportnem prostoru SK Železničarja v soboto popoldne in v nedeljo dopoldne v višebojih, končne tekme pa bodo v nedeljo popoldne.

Razpis župnih prednjaških izpitov. Župno načelstvo sporoča, da se bodo naslednje vršile župni vaditeljski izpiti vsako leto samo dvakrat, in sicer v jeseni in spomladi. Za jesenske izpite se je treba prijaviti do 1. decembra, izpiti pa bodo 16. decembra t. l. v Mariboru. Kdor namerava polagati izpite, mora poslati potom svojega društva pravilno izpolnjeno prijavo z navedbo rojstnih podatkov in sokolskega udeleženstva na župno načelstvo. Priložiti mora potrdilo, da je položil društveni izpit in že najmanj 2 leti deluje v Sokolu. — Župno načelstvo.

Petnajstletnico osvobođenja Prekmurja proslavi Sokolsko društvo z drugimi nacionalnimi Društvi v Dolnji Lendavi 22. in 23. t. m. Pozivamo vsa bratska društva, da se te nacionalne manifestacije udeležijo, ker imajo ugodne prometne zveze, po večjih odposlanstvih, a druga pa, da pošljejo vsaj svoje zastopnike. — Župna uprava.

Sokol Sv. Trojica v Slovenskih goricah je imel 8. t. m. svoj javni telovadni nastop. Udeležilo se ga je veliko število domačinov, a tudi iz Maribora ter od drugod je dospelo k nam vse polno sester, bratov, prijateljev in gostov. Med njimi smo videli tudi sreskega načelnika za Maribor I. br. g. dr. Senekoviča, župnega starosta br. dr. Gorišča, okrožnega načelnika br. Poliča, starosta Sokolskega društva Maribor III. br. Struno itd. Ves trg je bil odet v državne zastave. Ob 15. uri se je začel pod vodstvom br. načelnika Ferlinca imponzantno spreved skozi trg, kateremu je sledil stik na telovadišču. Vse navzoče je br. starosta dr. Weigl pozdravil z vznemirjenimi besedami in ugotovil, da se naše vrste vedno bolj širijo. Nato se je v imenu Sokola sveto-

trojiškega poslovil od s. načelnice Urbajsove in br. načelnika Ferlinca, ki odhajata na nova službena mesta. Prav ginljivo je bilo slovo sokolske dece od svojih priljubljenih vzgojiteljev. Sledile so telovadne točke. Novost je bila telovadna ura dece, polžje tekme kolesarjev, pri katerih je zmagal član svetotrojiškega sokolskega naraščaja br. Ernest Golob itd. Nastopilo je hkrati 250 sokolske dece, članstva pa 50. Posebno pa je vžgala vrsta 15 članov na bradli. Pod vodstvom načelnika br. Ferlinca je ves spored potekel zelo pestro in gladko. Po nastopu pa se je pričela prava ljudska veselica s kegljanjem za dobitke, srečolovom itd. Vrste trojiškega Sokola so pripravljene, disciplinirane, prežete pravega sokolskega duha. Večno spopolnjevanje! Zdravo!

Sport

Okrožni odbor LNP, službeno. Razpored tekem za nedeljo 16. t. m.: V Mariboru na igrišču SK Rapida ob 10. prijateljska tekma SK Rapid mladina : SK Železničar mladina. Službujoči odbornik g. Ilovar. Na igrišču ISSK Maribora ob 10. uri prijateljska tekma ISSK Maribor mladina : SK Svoboda mladina. Službujoči odbornik g. Kurnik. Na igrišču ISSK Maribora popoldne ob 14.30 ISSK Maribor : SK Svoboda, ob 15.15 SK Železničar : SK Rapid, ob 16. premaganca in ob 16.45 zmagovalca iz prvih tekem. Službujoči odbornik g. Filipančič. V Ptujju na igrišču SK Ptujja ob 16. SK Ptuj : SK Drava. Službujoči odbornik g. Brumen. V Murski Soboti ob 16. SK Mura : SK Panonija. Službujoči odbornik g. Peterka. Vse navedene tekme se odigravo v prid podzvezni blagajni. Občni zbor OOLPN bo v nedeljo 16. t. m. ob 10. v restavraciji Mariborski dvor. Klubi na teritoriji OOLPN Maribor naj se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Tajnik

Odbor za delegiranje sodnikov pri OOLNP, službeno. Nedeljske tekme sodijo: V Mariboru SK Rapid mladina : SK Železničar mladina g. Bizjak, ISSK Maribor mladina : SK Svoboda mladina g. Vesnaver, SK Svoboda I : ISSK Maribor I g. Bizjak, SK Železničar I : SK Rapid I g. Bergant, tekmo premagancev sodi g. Vesnaver, zmagovalcev pa g. dr. Planinšek. V Ptujju: SK Drava : SK Ptuj sodi g. Nemeč. V Murski Soboti: SK Panonija : SK Mura g. Turk. V Čakovcu: Čakovčeki SK : SK Gradjanski g. Kopic.

Klub kolesarjev in motociklistov »Perun«, sekcija Tezno priredi v nedeljo 16. septembra jubilejno kolesarsko dirko. Start ob 14. uri pri mestnem vodovodu, cilj pa pri gostilni Pulko na Teznu.

V. Balkanske igre v Zagrebu. Tukajšnji kino »Union« predvaja v času od 13. do 21. t. m. film »V. Balkanske igre v Zagrebu«, na kar se opozarjajo vsi sportniki.

Radio

Radio Ljubljana: Spored za petek 14. t. m.: Ob 12.15: plošče; 12.50: poročila; 13: čas, plošče; 18: »Onstran Gorjancev« (Vladimir Regally); 18.20: plošče; 19: »Primorska ura«; 19.20: plošče; 19.50: čas, jedilni list; 20: saksofon-solo (Miloš Zihnerl), vmes poje gdč. Ivica Cankarjeva operetne pesmi; 21: Ravel: »Le tombeau de Couperin« (plošče); 21.20: ženski tercet Stritar; 22: čas, poročila; 22.15: tamburaški orkester.

Radio in narodna zavednost. Vse slovenske radio-narodne opozarjamo na dejstvo, da delajo z glasno reprodukcijo nemških propagandnih govorov in pesmi samo reklamo za tujo stvar. Če ob taki priliki še vsa okna odprete, bo to našim nemškim prijateljem še bolj po godu, to se pravi, rogali se bodo, da kot Slovenci pospešujete njihovo idejo. Marsikateri, sicer zavedni Slovenec se tega še ni domislil. Takim in drugim naj velja sledeče: Če že na vsak način hočete poslušati tak dirindaj, naredite to tišje. Saj ni treba, da sliši vse mesto, kako se šopiri kakšen rjavi narodnosocijalistični general v svoji nadutosti. Vsak zaveden Slovan išče v prvi vrsti slovanskih postaj. Ljubljana, Zagreb in Beograd v večernih urah sicer ne oddajajo tako jasno, kakor bi želeli posebno mi na severni meji, imamo pa zato Prago, Brno, Bratislavo, Košice, Moravsko Ostravo, Katoovice, Varšavo in druge slovanske postaje s prvovrstnimi in mnogovrstnimi sporedi. Te postaje slišimo izvrstno in so njihova izvajanja več vredna, kakor napolnjena rjava propaganda s svojimi trdimi koračnicami. Z vso gotovostjo pričakujemo, da bodo tudi vsi gostilničarji, hotelirji, kavarnarji itd. dajali izrazito prednost slovanski glasbi. Prav tako vabimo vse godbe in orkestre, da vpleta-

jo v svoje sporede čim več slovanskih skladb. Je pa pravica in narodna dolžnost vseh naših rojakov, da vselej in povsod zahtevajo slovanskih glasbenih točk, pa naj jih izvaja radio, gramofon ali godba. Ne rabimo osladnih nemških »šlagerjev« in drugega dvomljivega tuje blaga, ko imamo dovolj prelepih domačih proizvodov, posebno neprecenljivo narodno pesem. Ne posnemajmo navno-gizdavih srak, ki si nadevajo tuje perje, da bi bile menda lepše, so pa le smešne.

Sreča madžarskega inženjerja.

Absolvent gimnazije Tibor Farkas se je nameraval pred 6 leti vpisati na tehnično fakulteto v Budimpešti. Tam ga pa niso sprejeli, ker je bil zavod že prenapolnjen. Tibor je bil sin malega madžarskega uradnika in je moral biti zelo pridni v Berlinu, da si je pridobil diplomu inženjerja. Kot tujec pa je moral zapustiti Nemčijo. Ker ni dobil nikjer drugega namestitve, se je ponudil nekemu belgij-skemu veleindustrijalcu za šoferja. Ko je gospodar v kratkem času spoznal izredne sposobnosti svojega šoferja in izvedel tudi, da je inženjer, se je moral mladi Tibor takoj posloviti od svojega vozila in je dobil mesto osebnega tajnika s kolosalno plačo. Ker pa je bil bogataš brez otrok, je svojega tajnika celo posinovil.

Zastrupljeni sloni.

V neki indijski pokrajini so povzročali sloni veliko škodo tamkajšnjemu prebivalstvu. Ljudje pa so si vedeli pomagati in so nasuli v banane ciankalija ter jih nastavili slonom. Strup je naglo učinkoval in so naslednje jutro našli ob robu gozda okrog 50 mrtvih velikanov.

Energičen mož.

Mož: Zdaj pa niti besedice več!
Žena: Kaj praviš? Komu si dejal to?
Mož: Sebi sem zapovedal molčati.

Razno

KORUZA
za krmo, semensko pšenico in rž dobite pri Kmetijski družbi Meliska c. 12, tel. št. 2083. 3793

SOLSKÉ TORBICE
aktivke, nahrbtnike itd. v velikih izbiri priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova cesta 13. 3624

Posest

PRODAM HIŠO Z VRTOM
v sredini mesta. Pismene ponudbe na upravo pod »Gotočina«. 3834

Prodaj

OTROŠKI VOZIČEK.
skoraj nov, globok napredaj. Delavska 30, pritličje. 3836

Dijaška stan.

DIJAKA
sprejemem takoj v popolno oskrbo. Naslov v upravi lista. 3815

DIJAKA
sprejemem v vso oskrbo. Naslov v upravi »Večernika«. 3833

Sobo odda

SOBA ZA SOLIDNEGA GO-SPODA.
mirna, sončna in zračna, z uporabo kopalnice, se takoj odda. Strošmajerjeva ul. 28, II. nadst., vrata 9. 3463

LEPO, SOLNČNO SOBO
oddam v najem uradnici ali dijakini z ali brez oskrbe. Vprašati Wildenrainerjeva ul. 17/1. 3817

Službo dobi

ŠOFERJA
sprejemem v službo. Biti mora zanesljiv in zmožen kavljeje v gotovini. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod »8000 Din«. 3835

Novi sodi

iz prima cepane hrastovine liter 20 para. Popravila sodov solidno in poceni izvršuje

Sulcer, Vojašniška ul. 7

Kupujte svoje potrebnine pri naših inserentih!